

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง เทคนิคการหมายวัดตัดทอนไม้พะยุง

สรุปโดย นายณัฐดนัย อภิบาลศรี หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานสวนป่าท่ากุ่มโนโบรุ อุเมตะ
หน่วยงาน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตศรีราชา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคกลาง

1. บริบท หรือความเป็นมา

ปัจจุบัน ความต้องการของตลาดไม้พะยุงในประเทศไทยมีปริมาณที่สูงมาก เพราะเนื่องจากปริมาณไม้พะยุงที่ผลิตได้ยังมีปริมาณที่น้อยไม่สอดคล้องกับตลาด จึงทำให้ราคาของไม้พะยุงสูงขึ้นกว่าไม้ชนิดพันธุ์อื่นๆ สวนป่าท่ากุ่มโนโบรุ อุเมตะ จังหวัดตราด เป็นสวนป่าไม้พะยุงที่ดำเนินการปลูกสร้างมา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2522 ทำให้สวนป่าท่ากุ่มฯ มีไม้พะยุงที่มีขนาดและลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดไม้พะยุง กระบวนการที่สำคัญในการทำไม้พะยุงออกจากสวนป่า คือ การหมายวัดตัดทอนไม้พะยุง ให้ตรงตามความต้องการของตลาด และให้ได้ราคาสูงสุด มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการนี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ไม้พะยุง แต่ยังช่วยในการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ การหมายวัดตัดทอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะทำให้ได้ไม้ที่มีคุณภาพสูง สามารถนำไปใช้งานได้ตามความต้องการ ลดการสูญเสียเนื้อไม้จากการตัดทอน และจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น

2. วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

1. การเลือกต้นไม้พะยุง

- ควรเลือกต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่และไม่มีโรคหรือแมลงกัดกิน ต้นไม้ที่มีสุขภาพดีจะมีความแข็งแรงและคุณภาพของไม้ที่ดีกว่า

2. การวางแผนการทำไม้

- ก่อนทำการตัด ควรมีการวัดความโตรอบต้นที่ DBH และความสูงของต้นไม้เพื่อตรวจสอบปริมาตรของไม้ที่ได้ คำนวณจากสูตร (ปิยะพฤษย์, 2561)

$$\text{LOG } V = -3.56323 + 2.247811 \text{ LOG DBH} \quad R_2 = 0.906 \quad \text{สำหรับไม้พะยุง GBH} < 80 \text{ CM.}$$

$$\text{LOG } V = -3.82151 + 0.872132 \text{ LOG DBH}_2 \text{ HM} \quad R_2 = 0.943 \quad \text{สำหรับไม้พะยุง GBH} > 80 \text{ CM.}$$

จากข้อมูลการทำไม้พะยุง ปี 2566 พบว่า เมื่อหมายวัดตัดทอนไม้พะยุงแล้ว ไม้พะยุงที่หมายวัดตัดทอนแล้วจะมีปริมาตร มากกว่าปริมาตรไม้ที่ยืนต้น ประมาณ 10.03 เปอร์เซ็นต์

ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยในการวางแผนล่วงหน้าจะช่วยลดความสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

3. การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ใช้เลื่อยยนต์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับขนาดของต้นไม้ เครื่องมือที่ดีจะช่วยให้การตัดไม้เป็นไปอย่างราบรื่นและลดความเสียหายของไม้

4. การเลือกจุดตัด

- ควรเลือกจุดตัดในตำแหน่งที่เป็นลำต้นตรง ไม่มีตาไม้หรือรอยแตก การตัดโพรงไม้ทิ้ง การเลื้อยพาดไม้พะยุงไว้ เป็นการเลือกจุดตัดที่เหมาะสมจะช่วยให้ได้ไม้ที่มีคุณภาพและปริมาตรแก่นไม้สูงสุด

5. ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการตัด

- ควรทำการตัดทอนในช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อลดการหดตัวและการแตกร้าวของไม้ เช่น ตัดในช่วงที่มีความชื้นต่ำ

6. ความยาวของท่อนไม้

- ควรหมายวัดตัดทอนไม้ให้มีความยาว 1 - 4 เมตร เพื่อให้ได้ไม้ที่มีขนาดที่สามารถขายได้ดีในตลาด

7. ความโตของขนาดแก่นไม้พะยุง

- ควรจัดกลุ่มความโตของแก่นไม้พะยุงตามความต้องการของตลาด ดังนี้ กลุ่มเส้นผ่าศูนย์กลางแก่นพะยุง 8 นิ้วขึ้นไป, 8 - 6 นิ้ว, 6 - 4 นิ้ว และ 4 นิ้วลงมา เพื่อใช้ในการจัดกองประมูล

8. การจัดการและเก็บรักษา

- หลังการตัด ควรเก็บรักษาท่อนไม้ในที่แห้งและมีการระบายอากาศที่ดี การจัดการที่เหมาะสมจะช่วยรักษาคุณภาพของไม้

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

1. การใช้เทคโนโลยี

- ใช้เทคโนโลยีในการวัดและคำนวณปริมาตรของไม้ เช่น การใช้เครื่องมือวัดระยะทางและโปรแกรมคำนวณปริมาตรไม้ ปริมาตรแก่นไม้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและสามารถวางแผนการตัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ

- ให้การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของผู้ปฏิบัติงานในการใช้เลื่อยยนต์และการตัดไม้ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดการสูญเสียปริมาตรแก่นไม้

3. การตรวจสอบและบำรุงรักษา

- การตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์การตัดไม้ให้มีสภาพดีพร้อมใช้งาน จะช่วยลดการเสียหายของไม้และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

1. จากสถิติการประมูลไม้พะยุงในปี 2566 พบว่า

- ไม้ที่มีลักษณะคด มีราคาไม้ต่ำกว่าปกติ 32.50 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากไม้ที่มีลักษณะคดนำไปแปรรูปได้ยากขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายในการแปรรูปสูง จึงทำให้ไม้มีราคาต่ำลง
- ไม้ที่มีลักษณะพุงพอน มีราคาไม้สูงกว่าปกติ 10.84 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากไม้ที่มีลักษณะพุงพอนมีปริมาตรของแก่นไม้พะยุงสูง จึงทำให้ไม้มีราคาสูงขึ้น
- ไม้ที่มีลักษณะกระพี้ไม้หนา มีปริมาตรแก่นน้อยลง มีราคาไม้ต่ำกว่าปกติ 15.72 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากกระพี้ไม้เป็นส่วนที่มีคุณภาพต่ำกว่าแก่นไม้ ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด

2. ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของไม้พะยุงและวิธีการรักษาคุณภาพของไม้หลังการตัด เช่น การควบคุมความชื้นและการเก็บรักษาไม้ที่หมอนไม้

3. ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดไม้ให้เหมาะสม เช่น การเลือกใช้เลื่อยยนต์ที่มีคุณภาพและมีขนาดที่เหมาะสมกับต้นไม้

4. เทคนิคการตัดไม้เพื่อให้ได้ปริมาตรแก่นไม้สูงสุดและลดการสูญเสียเนื้อไม้ เช่น การเลือกจุดตัดที่ไม่มีตาไม้หรือรอยแตก ลักษณะไม้ที่ตลาดต้องการ

5. บทสรุป

การหมายัดตัดทอนไม้พะยุงอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเป็นขั้นตอนสำคัญในการเพิ่มมูลค่าไม้พะยุงในตลาด การเลือกต้นไม้ที่มีสุขภาพดี การวางแผนการตัดทอนอย่างละเอียด การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่เหมาะสม การเลือกจุดตัดในตำแหน่งที่ดี และการจัดการและเก็บรักษาไม้ในที่แห้งช่วยรักษาคุณภาพของไม้ นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการวัดและคำนวณปริมาตรไม้ การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของผู้ปฏิบัติงาน และการตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์เป็นกลยุทธ์ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การปฏิบัติตามแนวทางเหล่านี้ช่วยให้ได้ไม้พะยุงที่มีคุณภาพและราคาสูงสุดในตลาด นอกจากนี้ การทำความเข้าใจและใช้ข้อมูลจากสถิติการประมูลไม้พะยุงในปี 2566 จะช่วยให้สามารถปรับปรุงวิธีการหมายัดตัดทอนและการจัดการไม้ได้ดียิ่งขึ้น